

Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Agricultural Engineering Educational Programs

ZİDEK

Değerlendirme Sürecinde

Davranışsal Boyut

Prof. Dr. İsmail KARACA

ZİDEK

Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Gazi Mahallesi Özata Sokak No:21/5 Yenimahalle-ANKARA

Tel: 0 (312) 419 04 99 Faks: 0 (312) 419 04 98

E-posta: info@zidek.org.tr

Web sayfası: <http://www.zidek.org.tr/>

ZİDEK Program Değerlendiricileri Eğitim Çalıştayı (ZOOM-Online), Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, 26-27 Aralık 2020

Sunum İçeriği

- Çalışma Tarzları
- Etik Davranış
- Dikkat Edilmesi Gereken Bazı Konular

KİŞİSEL ÇALIŞMA TARZLARI

Çalışma Tarzı	Özellikler	Güçlü Alanlar
İŞ BİTİRİCİ (Task Driver)	<ul style="list-style-type: none"> Görev üstlenmeye istekli Sonuçlara odaklı İşlerin yapılmasını etkilemede güçlü	<ul style="list-style-type: none"> Kararlılık (Decisiveness) Etkinlik (Efficiency) Doğrudan tavır (Directness)
EKİPÇİ (Builder)	<ul style="list-style-type: none"> Destekleyici İlişki kurmaya ve kişiler arası becerilere odaklı Kolaylaştırıcı	<ul style="list-style-type: none"> Dostça yaklaşım (Personable) İtici, hız veren (Stimulating)
ANALİZCİ (Analyzer)	<ul style="list-style-type: none"> Görüşleri desteklemek için verileri, kanıtları ve yapıları kullanan İyi organize olan	<ul style="list-style-type: none"> Sistemli, üretken (Industrious) İsrarlı, tutarlı (Persistent) Metodik (Methodical)
PERSPEKTİF AÇICI (Perspective Creator)	<ul style="list-style-type: none"> Görüşlerin uygun biçimde geliştirilmesini ve ele alınmasını sağlayan	<ul style="list-style-type: none"> Üstten bakış (Helicopter view) Yenilikçi (Innovative) Etrafıca düşünülmüş bir uzlaşmanın yapıcısı (Builder of strong considered consensus)

Kişisel Çalışma Tarzınızı biliyor musunuz?

Lütfen, anket için beş dakikanızı ayırın.

İyi Eğlenceler...

İKİLEMLER – Uzlaşım

Çalışma Tarzı	Uzlaşmadaki Riskler
İŞ BİTİRİCİ (Task Driver)	Zaman baskısı ile, önemli bir konuda yeterli tartışma yapılmasını engelleyebilir
EKİPÇİ (Builder)	Tartışmadan aldığı keyif, nesnel olma gereksiniminin önüne geçebilir
ANALİZCİ (Analyzer)	Analiz ve veri gereksinimi, gereğinden fazla denetim odaklı olmaya yol açabilir
PERSPEKTİF AÇICI (Perspective Creator)	Değerlendirmenin bütünü düşünülerek, kavramsal tartışmaların katkısı yeniden gözden geçirilebilir

İKİLEMLER – Kurum Ziyareti

Çalışma Tarzı	Ziyaret Sırasındaki Riskler
İŞ BİTİRİCİ (Task Driver)	<ul style="list-style-type: none"> • Aşırı talepkar biri olarak görülebilir • Sabırsız biri olarak algılanıyor olabilir • Önemli ayrıntıların atlanmasına neden olabilir
EKİPÇİ (Builder)	<ul style="list-style-type: none"> • Baskı altında pratik davranamayıp, zamanlamada / dengelemede yetersiz odaklanmaya yol açabilir • Değerlendirme sürecinin gerektirdiği program değişikliklerini yapmada güçlük çekebilir
ANALİZCİ (Analyzer)	<ul style="list-style-type: none"> • Aşırı ayrıntıcı biri olarak görülebilir • İletişime ve algılamaya kapalı biri olarak görülebilir
PERSPEKTİF AÇICI (Perspective Creator)	<ul style="list-style-type: none"> • İlgili konular yerine, ilgi çekici konular konuşuyor olabilir • Konuşmaları aşırı kuramsal olarak algılanabilir

İKİLEMLER – Kuruma Geri Bildirim

Çalışma Tarzı	Geri Bildirimde Riskler
İŞ BİTİRİCİ (Task Driver)	Başvuran kuruma değerlendirme sonuçlarını açıklama
EKİPÇİ (Builder)	İletişimin içeriği pahasına ilişki geliştirme
ANALİZCİ (Analyzer)	Aşırı kritik edici görünme ve başarılarla dikkat çekmeme
PERSPEKTİF AÇICI (Perspective Creator)	Geribildirim verme yerine çözümleri tartışma

ETİK DAVRANIŞ

Değerlendirme süreci **yansızlık, adillik ve eşitlik** gerektirir. ZİDEK Etik Kuralları bağlayıcı bir çerçevedir.

- Çıkar çatışması durumunu açıklama sorumluluğu

- Çıkar çatışması oluşturan durumlar:

- ◆ Kurumda öğretim elemanı, danışman olarak çalışması, çalışmış olması

- ◆ Kurumda görev yapmak üzere görüşmeler yapması, yapmış olması

- ◆ Kurumun öğrencisi olmuş olması

- ◆ Kurumdan onursal bir derece almış olması.

- ◆ Yakın bir akrabasının kurumun öğrencisi ya da çalışanı olması.

- ◆ Kurumla ücret karşılığı olmayan resmi bir bağlantısı (ör. Danışma Kurulu üyeliği) bulunması

ETİK DAVRANIŞ

- Gizlilik Kuralı
  - o Bilgi ve belgeler gizli tutulmalı
  - o Kopyalama, çoğaltma yapılamaz
  - o ZİDEK değerlendirmesi dışında başka bir amaç için kullanılamaz
  - o Açıklama yapılamaz
  - o Süreç sonunda ZİDEK'e teslim ya da imha
- Gizlilik ve Etik Kurallar Beyanı
  - o Tüm ZİDEK üyeleri ve program değerlendiricilerince okunup imzalanması gerekiyor

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN BAZI KONULAR

- Programların değerlendirmesi hem niteliksel hem de niceliksel etmenlerin değerlendirilmesini içerir.
- Belgelenmesi zor, soyut etmenler söz konusu olabilir.
- Dolayısıyla ile,
Aynı düzeydeki yetersizlik için farklı değerlendirme yargısına varma olasıdır!

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN BAZI KONULAR

- Takım içinde farklı yargıya varma nedenlerini anlamaya çalışın.
  - o Değerlendiricilerin “mükemmellik” algılamaları farklı olabilir.
  - o Değerlendiricilerin ölçütleri kavrama düzeyleri farklı olabilir.
  - o Önyargılı / dogmatik olunabilir.
  - o Ayrıntıya boğulmak söz konusu olabilir.
  - o Bazı önemli noktalar atlanmış olabilir.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN BAZI KONULAR

- Kurum ziyaretinin ve değerlendirmenin kalitesinin kurum ziyareti öncesi yapılan hazırlık çalışmalarının kalitesine bağlı olduğunu unutmayın.
  - o Programla ilgili yetersizlikleri olabildiğince erken tanılayın ve takımla paylaşın
  - o Kurum ziyaret planını bu yetersizlikleri ve olası belirsizlikleri göz önüne alarak kurgulayın
- Zaman yönetimine dikkat:
  - o Kurum ziyaret planının eksiksiz hazırlanması ve plana uyulması önemlidir
  - o Plandaki değişiklikler hem takım içinde hem de kurumda rahatsızlıklar yaratır
  - o Zorunlu değişiklikleri takım başkanı ile görüşerek yapın

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN BAZI KONULAR

- Kurum ziyareti sırasında
  - o Çalıştığınız kurumun kimliğini ön plana çıkarmayınız. Kimliğiniz yalnızca ZİDEK değerlendiricisi kimliğidir.
  - o Verilen yanıtlara yorum yapmayınız.
  - o Tartışmaya girmekten kaçınınız.
  - o Kibirli ve ilgisiz olmayınız.
  - o Kişisel merakların tatmini yönünde soru ve görüşmelere girmeyiniz.
  - o Asla yol gösterici ve danışman olmayınız.
  - o Değerlendirme sonuçlarını takım üyeleri dışında kimseyle (kurumun öğretim üyeleri ve öğrencileri dahil) paylaşmayınız.
  - o Her görüşmenin ardından teşekkür etmeyi unutmayınız.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN BAZI KONULAR

- Değerlendirilen kurumun en hassas olduğu aşama yapılan geribildirimdir. Şu konulara özellikle dikkat edilmelidir:
  - o İfadelerin düzgünlüğü
  - o Tekrarlar olmaması
  - o Çelişkiler olmaması
  - o Yazım hataları olmaması
  - o Değerlendirme ölçütlerinin kalıplaşmış cümlelerinin kullanılması
  - o Akreditasyon kararı önerilerinde güçlü ve yetersiz olarak belirtilen yönlerin tutarlı olması (“Çok yetkin ve yeterli öğretim kadrosu” güçlü yön olarak belirtilmiş ama sayıca yeterlilik ile ilgili olan Ölçüt 6.1, için “zayıflık” verilmiş.)

DIKKAT EDİLMESİ GEREKEN BAZI KONULAR

- Değerlendirilen kurumun en hassas olduğu aşama yapılan geribildirimdir.
  - o Yapıcı olunuz.
  - o Yorumlarınızı değerlendirme ölçütleri ile sınırlı tutunuz.
  - o Her kurumun ayrı bir kültürü vardır. Kurumun tanımlamalarını / terminolojisini kullanınız.
  - o Çıkış bildiriminde, önceden hazırladığınız metni okuyunuz ve asla bu metin dışına çıkmayınız.

DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN BAZI KONULAR

- Birey ve takım olarak, akreditasyon kararını belirleyecek yargılara varmadan önce;
  - o Yaptıklarınızı sağduyu süzgecinden geçiriniz.
  - o Makul olunuz.

Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği
Association for Evaluation and Accreditation of Agricultural Engineering Educational Programs

Teşekkürler...

ZİDEK

Ziraat Fakülteleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Gazi Mahallesi Özata Sokak No:21/5 Yenimahalle-ANKARA

Tel: 0 (312) 419 04 99 Faks: 0 (312) 419 04 98

E-posta: info@zidek.org.tr

Web sayfası: <http://www.zidek.org.tr/>

ZİDEK Program Değerlendiricileri Eğitim Çalıştayı (ZOOM-Online), Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, 26-27 Aralık 2020